Regeringsrätten

Rättsfall

Ersättning från arbetsgivare för kontorsrum eller förvaringslokaler i anställds fastighet — inkomst av tjänst eller annan fastighet? RÅ 84 1:58 I-II och 1:76.

A Besvär av TI angående B:s inkomsttaxering 1979.

B och hans hustru förvärvade under mitten av 1978 ett som annan fastighet taxerat radhus, inrättat till bostad åt en familj och omfattande 3 rum och kök med klädkammare och förråd. Ett av rummen i bostaden användes som arbetsrum. I sin självdeklaration redovisade B bl a lön från HSB:s riksförbund samt resultatet av en av honom tillsammans med hustrun bedriven rörelse avseende affärs- och konsultverksamhet inom VVS-branschen. Verksamheten angavs bedriven på fastigheten och avdrag för kostnader yrkades för bl a avskrivning av inventarier och kontorsmöbler. Hos arbetsgivaren hade B särskild kontorsplats. Enligt taxeringsavi erhöll B från arbetsgivaren 1 200 kr för ''kontor i hemmet''. Beloppet redovisades inte till taxeringen.

TN fann att beloppet om 1 200 kr utgjorde inkomst av tjänst och höjde taxeringarna.

B besvärade sig hos LR och yrkade att han inte skulle beskattas för ersättningen eftersom den hänförde sig till inkomst av hans schablontaxerade enfamiljshus.

LR yttrade: Ersättning av arbetsgivaren för hyra av lokaler såsom garage, kontorsrum och liknande har i ett flertal avgöranden av RR och KR i princip ansetts utgöra inkomst av annan fastighet. Omständigheterna i det särskilda fallet kan dock tala för annat. B syntes inte ha en sådan position i arbetsgivarens verksamhet att han på ett avgörande sätt själv har kunnat påverka arbetsgivarens ersättningspolitik gentemot arbetstagarna. Det finns därför enligt LR:s mening inte tillräcklig grund för ett antagande att ersättningen avsett annat än den uppgetts avse och att B inte skulle behöva kontoret i fråga i sitt arbete. Den erhållna ersättningen uppgår inte heller till något oskäligt belopp. Mot denna bakgrund finner LR att inkomsten i fråga är att anse som en inkomst av annan fastighet. Vid sådant förhållande och då den erhållna ersättningen inte uppgår till sådant belopp att B:s fastighet inte skall schablontaxeras finner LR att besvären bör bifallas.

TI överklagade hos KR och yrkade att ersättningen från arbetsgivaren skulle tas upp under inkomst av tjänst.

KR i Sundsvall lämnade besvären utan bifall.

TI gick vidare till RR, som yttrade: Enligt kontrolluppgift från arbetsgivaren erhöll B bl a kostnadsersättning om 1 200 kr för kontor i hemmet.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

Med hänsyn till anknytningen till B:s anställning och omständigheterna i övrigt måste beloppet anses avse sådan kostnadsersättning som enligt 32 § 4 mom KL skall redovisas som intäkt av tjänst, och frågan om rätt för B till avdrag för kostnader blir att bedöma enligt vad som gäller beträffande avdrag för kostnad för arbetsrum i egen bostad.

Någon omständighet på grund varav B skulle vara berättigad till avdrag från intäkten av tjänst för arbetsrum i hemmet har inte visats föreligga.

På grund av det anförda ändrade RR B:s taxering år 1979 i enlighet med TN:s beslut. (Dom 26.3.1984)

(Två ledamöter av RR var skiljaktiga och anförde: Enligt kontrolluppgift från arbetsgivaren erhöll B bl a kostnadsersättning om 1 200 kr för kontor i hemmet. TI har inte bestritt, att B på sätt han uppgivit, träffat överenskommelse med arbetsgivaren om den uppburna lokalersättningen samt att det uthyrda rummet endast använts som kontor. Mot bakgrund härav får B:s uppgift att ersättningen om 1 200 kr avsett hyra för kontorslokal godtagas. Vid sådant förhållande finner vi att ersättningen får anses som inkomst av annan fastighet. — På grund av det anförda lämnar vi besvären utan bifall.)

B Besvär av TI angående A:s inkomsttaxering 1979.

A bodde under beskattningsåret på egen fastighet i Arvika. Fastigheten var taxerad som annan fastighet. Den var inrättad till bostad åt en familj. A var anställd som skogvaktare. Han hade tillgång till särskild kontorsarbetsplats vid revirkontor i Charlottenberg. Från arbetsgivaren uppbar han vidare 1 500 kr, enligt kontrolluppgift utgörande ''hyra för hållande av kontor i egen bostad''. A redovisade beloppet som ersättning under inkomst av tjänst och drog av ett lika stort belopp.

TN medgav avdrag med 500 kr.

A klagade hos LR och yrkade att hyran för kontorsrum om 1 500 kr skulle hänföras till inkomst av annan fastighet.

LR biföll yrkandet.

TI överklagade hos KR och yrkade att ersättningen från arbetsgivaren skulle tas upp under inkomst av tjänst.

KR i Gbg yttrade: KR delar LR:s uppfattning att hyresersättningen är hänförlig till intäkt av annan fastighet. — Eftersom ersättningen varken överstigit 2 400 kr eller två procent av fastighetens taxeringsvärde utgör den ej skattepliktig inkomst. — KR avslår besvären. (En ledamot av KR ville bifalla TI:s besvär.)

TI gick vidare till RR, som yttrade: A:s arbetsgivare Billerud Uddeholm Aktiebolag har på kontrolluppgift angett att ersättningen om 1 500 kr till A avser ''hyra för hållande av kontor i egen bostad''. Utredningen i målet motsäger inte A:s påstående att det mellan honom och hans arbetsgivare träffats ett avtal om upplåtelse till bolaget av kontorsutrymme i den A tillhöriga villafastigheten och att avtalet utgjort ett hyresavtal. Den av bolaget erlagda hyran

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

skall därvid anses som intäkt av annan fastighet. — RR lämnar därför besvären utan bifall. (Dom 26.3.1984)

(Två ledamöter av RR var skiljaktiga och anförde: A:s arbetsgivare har angett att ersättningen om 1 500 kr till A avser ''hyra för hållande av kontor i egen bostad''.

Något hyresavtal beträffande rummet i fråga har inte företetts i målet. Utredningen ger ej heller stöd för antagande att A till arbetsgivaren upplåtit rätt att förfoga över rummet på det sätt som enligt hyreslagstiftningen tillkommer hyresgäst. Med hänsyn till anknytningen till A:s anställning och omständigheterna i övrigt framstår ersättningen fastmera såsom en gottgörelse för kostnader som kan ha åsamkats A genom att han måste utföra vissa arbetsuppgifter i hemmet. Vid angivna förhållande skall ersättningen enligt 32 § 4 mom KL redovisas som intäkt av tjänst, och frågan om rätt för A till avdrag för kostnader blir i första hand att bedöma enligt vad som gäller beträffande avdrag för kostnad för arbetsrum i egen bostad.

I sistnämnda hänseende ger utredningen visserligen vid handen att A haft behov av arbetsrum i hemmet för sin tjänst. Det rum som använts för ändamålet kan emellertid inte anses ha blivit avskilt på sådant sätt, att det inte ingår i hans bostadsutrymmen, eller ha blivit inrett så att det inte kunnt användas för bostadsändamål. Avdrag för kostnad för arbetsrum i egen bostad kan därför inte medges.

TN, vars beslut i den delen inte överklagats av TI, har medgivit A avdrag med 500 kr för omkostnader.

På grund av det anförda fastställer vi, med ändring av KR:s dom, TN:s beskattningsåtgärder.)

Anm.: Båda målen (A och B) prövades i RR av samma fem ledamöter. Endast en av ledamöterna bedömde målen olika och bestämde därmed utgången i båda målen. Se RÅ 1968 not 1067; 1969 ref 21 och RÅ81 1:52. Se även prop 1953:187, s 22—25, 36, 37, 46—48; prop 1961:4, s 10—12; KGA Sandström, Inkomstbeskattningen av villaägare, s 42.

C Besvär av H angående inkomsttaxering 1978.

H ägde tillsammans med tre barn en fastighet, taxerad som annan fastighet och bebyggd med en villa i vilken H och hans hustru bodde. Enligt hyreskontrakt upplät H till sin arbetsgivare, Praktikertjänst Aktiebolag, för 1 000 kr om året vissa utrymmen i villan att användas bl a för förvaring av arkiv, material och utrustning hörande till den tandläkarpraktik som H förestod. H redovisade inte beloppet till taxering.

TN fann att beloppet skulle beskattas såsom inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet.

H besvärade sig hos LR och yrkade att han inte skulle taxeras för beloppet.

LR satte ned taxeringarna och yttrade: Den ersättning H uppburit för upplåtelsen av vissa utrymmen i villafastigheten är ej att likställa med sådan ersättning för vissa med tjänsten förenade kostnader som enligt 32 § 4 mom KL skall upptas till beskattning som intäkt av tjänst. Ersättningen får istället anses ha utgjort hyra och skall därför upptas som intäkt vid beräkningen av inkomsten av annan fastighet. Med hänsyn till ersättningens storlek skall den av H redovisade schablonmässigt beräknade inkomsten av fastigheten kvarstå oförändrad.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

TI klagade hos KR med yrkande att ersättningen skulle tas upp till beskattning som inkomst av tjänst. Han gjorde gällande att beloppet var sådan ersättning för med tjänsten förenade kostnader som avsågs i 32 § 4 mom KL. Till stöd för sin talan anförde han att de utrymmen det var fråga om ej var försedda med egen ingång eller avskilda från villans bostadsutrymmen. Arbetsgivaren kunde vidare i egenskap av hyresgäst inte fritt disponera över utrymmena utan detta kunde endast H som fastighetsägare.

KR i Jkg yttrade: Med hänsyn till anknytningen till H:s anställning, utrymmenas belägenhet och användning samt till övriga omständigheter i målet måste beloppet anses hänförligt till inkomst av tjänst. Frågan om rätt för H till avdrag för kostnader blir därmed att bedöma enligt vad som gäller beträffande arbetsrum i egen bostad. Rätt till sådant avdrag har ej visats föreligga.

Hos RR yrkade H att taxeringarna skulle bestämmas på sätt LR angett.

RR yttrade: De uppgifter som H lämnat i målet och vilkas riktighet TI ej bestritt ger vid handen att utrymmena i villan — för vilka Praktikertjänst Aktiebolag givit H särskild ersättning enligt hyresavtal — i vart fall behövts för förråd och arkiv för tandläkarpraktiken. Oavsett om utrymmena avskilts från villan i övrigt eller ej och oavsett i vilken utsträckning de varit tillgängliga för annan vid praktiken anställd personal än H själv kan vid sådant förhållande ersättningen för upplåtelsen inte anses utgöra annat än hyra. Den skall i beskattningshänseende behandlas sådan, d v s den skall med hänsyn till beloppets Storlek och villans typ inte upptaghas till beskattning. (Dom 23.11.1984)

Anm.: Se ovan efter fallen A och B angivna rättsfall och litteratur.

Förutsättningar för eftertaxering och uppgiftskyldighetens omfattning.

RÅ84 1:36

Besvär av TI och Stockholms kommun angående eftertaxering av B för åren 1974—1975.

I deklarationen avseende inkomståret 1973 redovisade B bl a inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet med 2 403 069 kr i Nacka kommun.

TN följde deklarationen.

I avsaknad av deklaration för inkomståret 1974 åsatte TN taxering efter skön med 1 300 000 kr såväl statligt som kommunalt (Nacka).

I framställning om eftertaxering yrkade TI, under åberopande av vad som framkommit vid taxeringsrevision hos B, att B skulle eftertaxeras för år 1974 till statlig inkomstskatt för 13 776 650 kr, innebärande dels en minskning av inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet med 1 464 255 kr och dels påförande av inkomst av rörelse med 15 240 905 kr, samt till kommunal inkomstskatt i Stockholm för 15 240 905 kr utgörande inkomst av rörelse, varvid åsatt taxering i Nacka skulle undanröjas. För år 1975 yrkade TI att B skulle eftertaxeras till statlig inkomstskatt med 12 594 621 kr, varvid 14 290 181 kr hade upptagits såsom inkomst av rörelse, samt till kommunal inkomstskatt i Stockholm för dels 14 290 181 kr utgörande inkomst av rörelse dels 13 817 kr avseende garantibelopp för två fastigheter i Stockholm, varvid åsatt taxering i Nacka skulle undanröjas. TI gjorde därvid gällande att B från fast driftställe i Stockholm bedrivit handel med

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

fastigheter och aktier resp andelar i fastighetsförvaltande bolag resp föreningar och att förutsättning för eftertaxering förelåg. Om B skulle anses ha bedrivit rörelse utan fast driftställe yrkade TI vid den kommunala taxeringen i andra hand att B skulle eftertaxeras i Stockholm för garantibeloppet och i Nacka för inkomsten av rörelse. I sista hand yrkades att B skulle eftertaxeras för visst belopp såsom för förtäckt utdelning.

LR yttrade: I målet föreligger en den 6 april 1978 daterad revisionspromemoria avseende B:s taxeringar. — Av utredningen i målet framgår att B sedan år 1969 bedrivit omfattande handel med fastigheter och aktier/andelar i fastighetsförvaltande bolag/föreningar. Under åren 1968—1976 har sålunda ca 40 olika fastigheter köpts och sålts av B och hans bolag. Vidare har B i sin egenskap av ensam aktieägare i fåmansbolag förmedlat ett stort antal köp och försäljningar av fastigheter mellan bolagen. Därtill kommer köp och försäljning av ett 30-tal fastigheter genom innehavet av aktierna i Mälardrott Aktiebolag/Hans Åkerlund Aktiebolag. B har vidare för egen räkning bl a sålt 9 fastigheter, vidare aktier/andelar i fem företag representerande 14 fastigheter, samt ett 20-tal andelar i bostadsrättsföreningar. — B har i egenskap av ägare av bolagen helt kunnat styra verksamheten i dessa och värdena på ifrågavarande aktier har helt påverkats av resp bolags tillgångar och skulder. Genom att ensam kunna besluta om samtliga köp och försäljningar av fastigheter/andelar mellan sina bolag har B även helt kunnat styra värdet av ifrågavarande aktier. — Ersättning för i bolagen nedlagt arbete har B på detta sätt kunnat utta i form av högre värde på aktierna/andelarna vid försäljning av dessa. Med hänsyn till omfattningen av B:s köp och försäljningar av fastigheter/andelar genom av honom ägda bolag samt till att B:s huvudsakliga inkomst härrör från försäljning av ifrågavarande aktier finner länsrätten att försäljningen av dessa aktier utgör ett led i handeln med fastigheter och aktier/andelar i fastighetsförvaltande bolag/föreningar. Denna verksamhet har bedrivits yrkesmässigt i vinstsyfte. — Försäljningen av aktierna i Presidium Aktiebolag, av andelarna i HB Byggaren Puuri & Co, av andelarna i bostadsrättsföreningen Krabaten nr 4 samt av andelarna i bostadsrättsföreningen Kungsholmstorg nr 6 upa skall därför hänföras till förvärvskällan rörelse och beskattas i denna på sätt TI yrkat mot av B deklarerad inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. — B har i år 1974 avgiven deklaration lämnat uppgifter om sitt innehav av aktier och andelar i nu ifrågavarande bolag och föreningar. Någon upplysning om bolagens verksamhetsinriktningar, om transaktioner mellan B och bolagen samt om transaktioner mellan bolagen har dock inte lämnats. De av B lämnade uppgifterna får därvid anses ha varit så ofullständiga att taxeringsnämnden, som saknat kännedom om bolagens verksamhet, inte kunnat åsätta en riktig taxering. Vid 1975 års taxering har B skönstaxerats i avsaknad av deklaration. På grund härav finner LR att förutsättningar för eftertaxering för inkomst föreligger för såväl 1974 som 1975.

LR finner att verksamheten får anses ha bedrivits från fast driftställe i

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

Stockholm, varför eftertaxering för åren 1974 och 1975 skall åsättas i enlighet med TI:s i första hand framställda yrkande.

Taxeringsåret 1976 skall B i enlighet med av honom lämnad uppgift åsättas eftertaxering till statlig förmögenhetsskatt för en skattepliktig förmögenhet av 241 000 kr, utgörande ej deklarerat värde av sex bostadsrätter. — LR beslutar med bifall till TI:s yrkande i första hand att åsätta B eftertaxering till statlig inkomstskatt i Nacka församling och kommun samt eftertaxering till kommunal inkomstskatt i Engelbrekts församling av Stockholms kommun för åren 1974 och 1975. Taxeringsåret 1976 åsätter LR B eftertaxering till statlig förmögenhetsskatt. (Beloppen här uteslutna.)

Vidare beslöt LR att med stöd av 105 § TL undanröja den i Nacka kommun till kommunal inkomstskatt åsatta taxeringen (mål nr S 26491-80; dom nr 16).

Hos KR yrkade B att eftertaxeringarna skulle undanröjas.

KR i Sthlm yttrade: B, som av vederbörande lokala skattemyndighet fått anstånd med avlämnande av allmän självdeklaration t o m den 31 maj 1974, har sagda dag till myndigheten avlämnat deklaration. Att denna inte kommit vederbörande TN tillhanda förrän den 25 juni 1974 kan därför inte läggas B till last och medför inte grund för eftertaxering enligt 114 § TL. — B har ej varit skyldig enligt TL att i sin egen deklaration lämna uppgift om fastighetstransaktioner, som förekommit hos bolag och föreningar i vilka han haft ett dominerande inflytande och där han personligen inte varit avtalspart. B har således ej underlåtit att lämna sådan uppgift, som han varit skyldig att lämna till ledning för taxeringen. Det förhållandet att B ägt aktier i de företag, som deltagit i fastighetstransaktioner, kan ej medföra annan bedömning. Förutsättning att eftertaxera B för 1974 har således ej heller förelegat på nyss angiven grund. — TI har hos LR vid bifall till sin talan om eftertaxering hemställt att taxeringen till kommunal inkomstskatt i Nacka undanröjs. — KR undanröjer de av LR åsatta eftertaxeringarna för 1974 till statlig inkomstskatt i Nacka och till kommunal inkomstskatt i Stockholm. — Vid denna utgång i eftertaxeringsmålet undanröjer KR — på grund av vad TI anfört hos LR — även LR:s dom i mål nr S 26491-80 (dom nr 16). I följd härav skall den av vederbörande TN i Nacka i enlighet med deklarationen åsatta taxeringen till kommunal inkomstskatt 1974 stå fast.

Eftertaxering för 1975. — B har inkommit med allmän självdeklaration först den 15 jan 1976 och således efter det att 1975 års TN avslutat sitt arbete. Detta förhållande utgör i och för sig inte grund för eftertaxering. — Även om B hade inkommit med den av honom avlämnade allmänna självdeklarationen i rätt tid, hade — på de skäl som KR anfört angående eftertaxeringen för 1974 — grund för eftertaxering för inkomst av rörelse för 1975 ej förelegat. På grund härav hade TI:s hos LR framställda förstahandsyrkande om eftertaxering inte bort bifallas. Av samma skäl kan inte heller hans andrahandsyrkande hos LR beträffande inkomst av rörelse vinna bifall.

(KR upptog därefter till prövning och ogillade det av TI framställda yrkandet om eftertaxering för förtäckt utdelning och fortsatte):

Vad därefter beträffar TI:s hos LR framställda yrkande om eftertaxering till kommunal inkomstskatt i Stockholm för garantibelopp om 13 817 kr — vilket yrkande LR bifallit — finner KR förutsättningar för eftertaxering föreligga. LR:s beslut i denna del skall därför stå fast.

KR undanröjer den av LR åsatta eftertaxeringen för 1975 till statlig inkomstskatt i Nacka och nedsätter eftertaxeringen för 1975 till kommunal inkomstskatt i Stockholm till följande belopp (beloppen här uteslutna).

TI och Sthlms kommun yrkade hos RR — såvitt nu är av intresse — fastställelse av LR:s domar.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

RR yttrade. Av utredningen framgår att B under beskattningsåret i fråga köpt och sålt fastigheter samt aktier och andelar i fastighetsförvaltande bolag och föreningar i sådan omfattning att han på sätt LR funnit får anses ha bedrivit rörelse med fast driftställe i Stockholms kommun. B, som 1974 avgav självdeklaration endast i hemortskommunen Nacka, redovisade emellertid resultatet av försäljningarna det året såsom inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. TN följde deklarationen och taxerade följande år — i avsaknad av deklaration — B efter skön för motsvarande inkomster. Varken självdeklarationen eller de därvid fogade handlingarna innehöll upplysningar rörande omfattningen och beskaffenheten av B:s verksamhet i Stockholm som skulle ha möjliggjort en bedömning av frågan om rätt förvärvskälla. Genom att redovisa verksamheten på detta ofullständiga sätt har B lämnat sådant oriktigt meddelande som enligt 114 § TL utgör grund för eftertaxering.

Med bifall till besvären undanröjer RR KR:s dom och fastställer LR:s beskattningsåtgärder. (Dom 16.5.1984)

Ränta har i visst fall bedömts som en till levnadskostnad hänförlig utgift. RÅ84 1:39

Besvär av TI angående förhandsbesked för S i taxeringsfråga.

S hemställde om förhandsbesked: Fastighetsaktiebolaget Z som är ett helägt dotterbolag till S Mast AB, äger en fastighet med ett antal förtöjningsplatser vid brygga och båtuppläggningsplatser. Z har lämnat ett förslag till hyresavtal till båtägarna i en båtklubb. Enligt förslaget gör varje båtägare personligen en insats i Z om ca 30 000 kr utan säkerhet. Denna insats skall stå inne en viss period. Efter periodens utgång får båtägaren tillbaka insatsen. Då denna är relativt hög är förfarandet endast intressant, om återbetalningen av insatsen kan garanteras på något sätt. S Mast erbjuder sig därför att låna båtägaren insatsen till en ränta om 15 procent med en utfästelse av S Mast att, om Z inte kan återbetala insatsen, S Mast avsäger sig sin fordran. Hyresnivån blir oskälig om båtägaren betalar hela räntans storlek, dvs 4 500 kr per år. S önskade erhålla förhandsbesked på huruvida räntan för ifrågavarande lån hos S Mast är avdragsgill.

RSV:s nämnd för rättsärenden yttrade: Av utredningen framgår att S räntefritt skall deponera ett belopp om ca 30 000 kr hos Z, att S Mast erbjuder sig att låna ut motsvarande belopp till S mot 15 procent ränta samt att S skall betala tilbaka lånet till S Mast i samband med uppsägning av bryggplatsen och uppläggningsplatsen. — Som svar på den i ansökningen ställda frågan förklarar nämnden att den av S erlagda räntan på lånet utgör en sådan räntekostnad för vilken han är berättigad till avdrag i förvärvskällan kapital. Emellertid är följande att beakta i sammanhanget. — Enligt rådande skatterättslig praxis får en innehavare av en fordran, vilken underlåter att betinga sig ränta på fordringen, anses få en inkomst till ett belopp som motsvarar en skälig ränta, om det genom underlåtenheten att ta ut ränta kan anses ske en sådan överföring av medel från borgenären till gäldenären som har en särskild betydelse i skattehänseende. — Vid sin bedömning huruvida den i ärendet beskrivna transaktionen mellan S och Z innebär en sådan överföring av medel tar nämnden fasta på följande omständigheter.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

— Genom att räntefritt som insats deponera ett belopp om ca 30 000 kr hos Z får S utan ytterligare avgift tillgång till bryggplats och uppläggningsplats för sin båt på bolagets fastighet. Avgift för att få disponera sådana båtplatser utgör en till levnadskostnad hänförlig utgift som inte är avdragsgill enligt 20 § andra stycket KL. — Med hänsyn härtill får S:s underlåtenhet att ta ut ränta anses ha en sådan särskild betydelse i skattehänseende som har angetts ovan. Nämnden förklarar därför att S vid en sådan penningdeposition hos Z som anges i ansökningen skall ta upp till beskattning ett belopp som motsvarar marknadsmässig ränta på det som insats erlagda kapitalet.

I besvär hos RR yrkade TI att det meddelade förhandsbeskedet skulle ändras på det sättet, att avdrag inte skulle medges för gäldräntan.

RR yttrade: Av handlingarna i målet framgår följande. Syftet med de i ansökningen om förhandsbesked avsedda transaktionerna är att de båtägare som inte önskar hyra brygg- och uppläggningsplats per säsong kan teckna ett avtal för viss tid med fastighetsägaren AB Z. Vederlag för uthyrningen utgår då i form av en som ”insats” betecknad betalning om ca 30 000 kr. Ränta utgår inte på beloppet och säkerhet ställs ej. Båtägaren får när som helst säga upp avtalet och skall då återfå det inbetalda beloppet. Han kan av S Mast AB, som är moderbolag till Z, låna motsvarande belopp amorteringsfritt men mot en ränta om 15 procent per år. Om Z inte kan betala tillbaka ”insatsen” kommer S Mast ej att återkräva lånebeloppet.

Konstruktionen med ett låneavtal mellan S Mast och båtägaren har uppenbarligen till syfte att den senare skall kunna göra ränteavdrag vid sin taxering för att därigenom reducera det reella vederlaget för brygg- och uppläggningsplatserna. Räntan får med hänsyn härtill anses jämställd med hyra och är alltså att bedöma som en till levnadskostnad hänförlig utgift. Rätt till avdrag för räntan föreligger därför inte.

RR ändrar förhandsbeskedet i enlighet med det anförda. (Dom 30.5.1984).

(En ledamot avv RR nar av skiljaktig mening och anförde: Lika med RSV:s nämnd för rättsärenden finner jag S berättigad till avdrag för den ränta han erlägger på sitt lån på cirka 30 000 kr av S Mast AB.

Såsom ersättning för det lån på samma belopp som S i sin tur lämnar S Mast AB:s dotterbolag AB Z erhåller han — i stället för ränta — en rätt att avgiftsfritt disponera en bryggplats och en båtuppläggningsplats. Denna rätt representerar ett skattepliktigt ekonomiskt värde som, i brist på utredning om prissättningen för jämförliga brygg- och uppläggningsplatser, får antas motsvara marknadsmässig ränta på det av S räntefritt utlånade kapitalet. — I enlighet med det anförda lämnar jag besvären utan bifall.)

Anm: Se RÅ 1936 not 782; 1938 ref 7; 1954 ref 22 (Skattenytt 1954 s 281); 1960 not 152; RÅ79 not Aa 67; RÅ82 not Aa 72. Se vidare Svensk Juristtidning 1980 s 245—247 och Geijer m fl, Skattehandbok, Del 1, 8 uppl 1977, s 69, 504, 509.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

Fråga om bindande förpliktelser att utge periodiskt understöd till i utlandet bosatt mottagare förelegat. RA84 1:60

Ansökan av K om resning beträffande inkomsttaxering 1978.

K yrkade i 1978 års självdeklaration avdrag för periodiskt understöd med 12 891 kr till sin far X och med 10 343 kr till faderns vårdare Y, båda bosatta i Estland. Understödet hade utgått helt i form av gåvopaket, vars innehåll specificerats och verifierats av K. Till stöd för att det periodiska understödet utbetalats på grund av en sådan bindande förpliktelse som avses i övergångsbestämmelserna till lagen (1973:1113) om ändring i KL åberopade K ett av X och Y den 20 jan 1979 undertecknat intyg, av vilket framgick att K till X och Y översänt en den 9 sept 1957 dagtecknad, av K undertecknad utfästelse om periodiskt understöd under X:s och Y:s livstid. Utfästelsen kunde inte presenteras av K.

LSR och KR i Jkg medgav K avdrag för periodiskt understöd med endast 10 000 (5 000 + 5 000) kr under åberopande av att K ej visat att utgivet periodiskt understöd utgått på grund av sådan bindande förpliktelse som enligt övergångsbestämmelserna till ändringen den 14 dec 1973 av 46 § 2 mom KL (1973:1113) kunde föranleda avdragsrätt för belopp överstigande 5 000 kr per mottagare.

RR meddelade genom beslut den 22 maj 1980 ej prövningstillstånd, i följd varav KR:s dom skulle stå fast.

K ansökte sedermera hos RR om resning i målet. Som skäl åberopades bl a den tidigare nämnda av K den 9 sept 1957 undertecknade utfästelsen om periodiskt understöd till X och Y.

RR yttrade: Till stöd för ansökningen har K åberopat en av honom den 9 sept 1957 undertecknad, på estniska språket upprättad handling, betecknad ”Löfte att utge periodiskt understöd”. Av handlingen, som K tidigare inte kunnat förete, framgår att han förbinder sig att efter förmåga till sin i Estland bosatte fader och dennes vårdare under deras livstid i pengar eller varor årligen utbetala högst 7 000 rubel, varav hälften till var och en av dem, att K:s bindande utfästelse är giltig endast under förutsättning att hela understödet kommer mottagarna till godo utan inblandning av myndigheter eller annan yttre påverkan, att understöden kan öka eller minska i mån av mottagarnas behov och K:s betalningsförmåga samt att K förbehåller sig rätten att omedelbart återkalla utfästelsen om mottagarna inte längre är i behov av understöd. Handlingen har även undertecknats av fadern och dennes vårdare.

Den ovannämnda utfästelsen får anses utgöra sådan bindande förpliktelse, som enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1973:1113) om ändring i KL medför rätt till avdrag för periodiskt understöd med belopp överstigande 5 000 kr för varje mottagare.

Den av K i målet angående hans inkomsttaxering 1978 förebragta utredningen ger stöd för antagande att värdet av de till fadern och dennes vårdare

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

översända gåvopaketen uppgått till 12 891 kr resp 10 343 kr. Vid angivna förhållanden är K berättigad till avdrag för av honom under beskattningsåret utbetalade periodiska understöd med tillhopa 23 234 kr. — RR beviljade resning och nedsatte inkomsttaxeringarna enligt det anförda. (Dom 22.5.1984)

Anm: Se RÅ 1974 A 1305; RÅ78 1:88; RÅ79 1:102; RÅ80 1:9. Se även prop 1973:181 s 58, 59.

Fråga om avdrag för resekostnader föranledda av kommunalt uppdrag men för vilka ersättning ej begärts. RÅ 84 1:50.

Besvär av B angående inkomsttaxering 1977—79.

B redovisade i självdeklarationerna åren 1977—1979 under inkomst av tjänst bl a arvoden från kommunen såsom ordf. i fritidsnämnd m m och yrkade avdrag för resor med egen bil i samband med uppdragens utförande. Eftersom han ansett att arvodet skulle täcka kostnaderna hade han inte tagit ut ersättning för resorna av kommunen.

RR yttrade:Enligt 33 § 1 mom KL får från intäkter av tjänst avdrag göras för samtliga utgifter, vilka är att anse som kostnader för fullgörande av tjänsten. Undantag görs dock bl a för sådana kostnader i kommunal tjänst som är avsedda att täckas av särskild ersättning från kommunen. Dylik ersättning skall inte upptas som intäkt av tjänsten och avdrag för kostnaderna medges inte, även om ersättningen inte förslår till kostnadernas gäldande. Innebörden av bestämmelserna är att, i fall som avses med B:s talan, den skattskyldige är hänvisad till att söka ersättning för sina kostnader av kommunen och att han inte är berättigad till avdrag vid taxeringen för dessa kostnader även om han inte uppburit ersättning för dem. — RR lämnar besvären utan bifall. (Dom 27.7.1984).

Anm.: Se RÅ 1962 not 101.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:57

Skattebibeln

GRS SKATTEHANDBOK i ny, utökad och aktuell upplaga ombesörjd av Gösta Ekman, f. d. generaldirektör vid Riksskatteverket; Sigvard Berglöf, regeringsråd och redaktör för Skattenytt; Arne Gustafson, Industriens skattesakkunnige, Industriförbundet; och Harry Sterner, en av GRS ursprungliga författare.

Den nya, utökade upplagan omfattar 5 à 6 band. Författningstext, kommentar och rättsfall återges nu samlat under respektive paragraf. De första banden kommer ut, del I i slutet av september, del II i slutet av november 1985. De omfattar författningstext, kommentar och rättsfall till 24–37 §§ kommunalskattelagen. Därefter följer på nyåret 1986 motsvarande material för 1–23 §§ och 38–43 §§. De resterande banden beräknas komma ut under 1986. Uppdatering av redan publicerat material sker 2–3 gånger om året till en kostnad av c:a 1: 25 per sida.

Skattehandboken har blivit den mest övergripande och kompletta framställningen över svensk inkomst- och förmögenhetsbeskattning. Den är den självklara källan för skattekunnandet för såväl domare, advokater, revisorer och privatpersoner som för finans- och ekonomichefer i företag.

Jag beställer — ex. av SKATTEHANDBOKEN **del I.**
Pris 1985: 675:— inkl. moms (netto 546: 75).

Jag beställer — ex. av **hela serien** och får
75:— i rabatt på varje del.
Pris 1985: 600:— inkl. moms (486:— netto exkl. moms).

Namn _____

Företag _____

Adress _____

Postadress _____

Underskrift _____

Frankeras ej
Mottagaren
betalar portot

Norstedts Laghandböcker

SVARSPOST
Kundnummer 31563000
103 10 Stockholm